

Τρόπος ζωής σύμφωνα με την πίστη μας

Ορθοδοξία / Ορθόδοξη Ψυχοθεραπεία

Οι χριστιανοί συνήθως μιλούμε περισσότερο για ένα τρόπο ζωής σύμφωνα με την πίστη μας παρά τον πραγματοποιούμε. Τα παιδιά μας παίρνουν διπλά μηνύματα. Επειδή δεν είναι τόσο μέσα στον κόσμο όσο οι γονείς τους, μπορεί να κατακρίνουν την υποκρισία των μεγαλύτερων. Συχνά προβληματίζονται με την «ενεστώσαν ανάγκην» (Α' Κορ. 7, 26) του πλανήτη μας. Τους ανησυχεί η εξάντληση των φυσικών πηγών. Συνειδητοποιούν ότι είμεθα αχόρταγοι καταναλωτές ενέργειας και δείχνουν διατεθειμένοι να αντιμετωπίσουν αυτή την κατάσταση. Πολλοί από

εμάς έχουμε επαρχιώτικη αντίληψη για τον κόσμο, που τον ταυτίζουμε με το χωριό μας ή, πιο συχνά, με τη συντεχνία μας, Στην πραγματικότητα ολόκληρος ο πλανήτης είναι το σπίτι μας. Αυτό που χρειαζόμαστε λόγω της «ενεστώσης ανάγκης», του αδιεξόδου που αντιμετωπίζουμε, είναι να απλοποιήσουμε εθελοντικά τον τρόπο ζωής μας.

Ο Ιώβ και η σύζυγός του. Τέλη 11ου αι. Σινά Μονή Αγ. Αικατερίνης

Χρειαζόμαστε οπωσδήποτε κάποια πρότυπα για να σωθεί η χώρα μας και ολόκληρος ο πλανήτης, τα οποία δεν μπορούν βέβαια να είναι οι πολιτικοί με τα εξήντα ακίνητα. Ασφαλώς δεν μπορείς να περιμένεις από αυτοϊκανοποιούμενα άτομα να ανταποκριθούν ευνοϊκά στο παράδειγμά σου μιας απλούστερης ζωής, απ' όσα μπορείς να περιμένεις από τον οργανισμό που σε απασχολεί να σε χειροκροτήσει όταν εκφράζεις την ανησυχία σου για την έλλειψη τιμιότητας, δικαιοσύνης και ανθρωπιάς στην εργασία σου. Η απόρριψη που μπορεί να εισπράξεις είναι αυτό που υπονοεί το «αράτω τον σταυρόν», μια υποχρέωση που αναλαμβάνεις όταν λες ότι είσαι χριστιανός. «Όστις θέλει οπίσω μου ακολουθείν, απαρνησάσθω εαυτόν και

αράτω τον σταυρόν αυτού, και ακολουθείτω μοι» (Μάρκ. 8, 34). Ο σταυρός είναι το σύμβολο για τις οποιεσδήποτε ταλαιπωρίες υφιστάμεθα, όταν είμεθα πιστοί στις αξίες της κλήσης μας. Ο Χριστός απεδέχθη τον σταυρό, τον οποίο θα μπορούσε να έχει αποφύγει, ως την Αναπόφευκτη συνέπεια της κλήσης του.

Μερικές φορές γινόμεθα τόσο δογματικοί στην θεώρηση του τρόπου με τον οποίο ο Θεός χρησιμοποίησε τον σταυρό του Χριστού για τη σωτηρία μας που ξεχνούμε τα κοινωνιολογικά δυναμικά που τον έβαλαν σ' αυτό τον σταυρό. Όταν ερώτησα ένα φοιτητή γιατί εσταυρώθη ο Χριστός εκείνος απάντησε: «Για να μπορέσει ο Θεός να μας σώσει με αυτό τον τρόπο». «Αυτή είναι μία θεολογική ερμηνεία του γεγονότος», του είπα, «αλλά ποιές ήταν οι ιστορικές συνθήκες;». Όταν τον είδα να είναι αμήχανος με την ερώτηση, του υπενθύμισα αυτό που ασφαλώς ήξερε, αλλά που το θεωρούσε άσχετο αυτή τη στιγμή. Ο Χριστός εσταυρώθη γιατί ως προφήτης κατήγγελλε την αδικία και την υποκρισία της κοινωνίας του. Η αλήθεια ήταν τόσο απειλητική γι' αυτούς που ασκούσαν τον έλεγχο και θεωρούσαν αυτή την κίβδηλη δομή της κοινωνίας απαραίτητη για την ύπαρξή της, που απεφάσισαν ότι ήταν προτιμότερο να πεθάνει εκείνος, παρά να χαθεί η συνοχή ενός ολόκληρου έθνους. Έτσι ήταν τα πράγματα και πριν από τον Χριστό οι προφήτες του Ισραήλ συνήθως εδιώκοντο- και έτσι συνεχίζουν να είναι από τότε. Η κοινωνία μας στηρίζεται σε εξαιρετικά μεγάλο βαθμό σε ψέματα και υπάρχει μια κυρίαρχη πεποίθηση ότι αυτό είναι απαραίτητο για την ύπαρξή της. Γι' αυτό, όποιος αρνείται να ζει με οποιοδήποτε από αυτά τα ψέματα, μπορεί να μη δολοφονείται αλλά αγνοείται, γελοιοποιείται και παραγκωνίζεται.

Αλλά η άλλη πλευρά του νομίσματος είναι ότι εκείνος που νοιάζεται για δικαιοσύνη, αλήθεια, ανθρωπιά, βιώνει τη χαρά του Χριστού. Εδώ και τώρα έχει μια αξιοζήλευτη ποιότητα και πληρότητα ζωής και τα παιδιά του δεν είναι ψυχικά διαταραγμένα, συγχυσμένα και προβληματικά. Η ακρίβεια με την οποία ένας Πατέρας της Εκκλησίας διαπιστώνει αυτή την πραγματικότητα και ο εύστοχος τρόπος με τον οποίο την περιγράφει εντυπωσιάζουν. «Ο αμελών της φωνής τού εν οδύνη όντος», λέει. «οι υιοί του οίκου αυτού εν αορασία ψηλαφήσουσι». Αυτό που θα συμβεί σ' εκείνον που δεν νοιάζεται για όποιον υποφέρει, λέει, θα είναι ότι τα παιδιά του θα ψηλαφούν στα τυφλά, θα ευρίσκονται σε σύγχυση. Η διορατικότητα αυτής της διαγνώσεως εκπλήσσει, ιδιαίτερα γιατί δείχνει με δύο φράσεις την αιτία μιας ολέθριας μάστιγας της κοινωνίας μας σήμερα, που οι παντός είδους σοφοί της εποχής μας με τις βαθυστόχαστες και ακατάσχετες πολυλογίες τους δεν φαίνεται να έχουν υποπτευθεί. Προσέξτε το απύθμενο βάθος αυτής της διαπίστωσης. Δεν αναφέρεται μόνο στον αδικημένο, στον καταπιεσμένο, στον φτωχό, όπως κάνει η σύγχρονη επιδερμική, ρηχή και λαϊκίστικη «ανθρωπιά», αλλά στον εν οδύνη όντα, που μπορεί να είναι όχι μόνο ο φτωχός αλλά και ο πλούσιος,

όχι μόνο ο καταπιεσμένος αλλά και ο καταπιεστής. Γιατί υπάρχουν περιπτώσεις όχι ιδιαίτερα σπάνιες που η οδύνη του δεύτερου είναι μεγαλύτερη από την οδύνη του πρώτου, και η γνήσια ανθρωπιά, που δεν αποβλέπει μόνο στη δημιουργία εντυπώσεων, συγκινείται και συγκλονίζεται και με αυτή την οδύνη όπως και με την άλλη.

Το εβραϊκό έθνος δεν θα κατεστρέφετο αν άκουγε τον Χριστό, αλλά θα άλλαζε. Πολλοί από εμάς είμεθα σαν τον άφρονα πλούσιο της παραβολής του Χριστού που είχε μια απροσδόκητα πλούσια εσοδεία και σκέφθηκε να χτίσει μεγαλύτερες αποθήκες να την αποθηκεύσει. Αν κάποιος του είχε προτείνει να την μοιραστεί με άλλους, θα είχε πιθανώς αισθανθεί ότι αυτή η πρόταση ήταν απειλητική για την ασφάλειά του. Ενώ στην πραγματικότητα θα είχε εμπεδώσει την ασφάλειά του. Δεν είναι παράξενο που ο Θεός τον απεκάλεσε ανόητο. Ακόμη και όσον αφορούσε το πραγματικό του συμφέρον, αυτό ακριβώς ήταν. Επιθυμώντας να τα έχει όλα, τα έχασε όλα. Όπως και εμείς σήμερα, επιδιώκοντας να έχουμε όλο και πιο πολλά, καταλήξαμε να κινδυνεύουμε στην κυριολεξία να πεινάσουμε.

Η πρόταση του Χριστού είναι αντίθετη· «Ός γαρ αν θέλη την ψυχήν αυτού σώσαι, απολέσει αυτήν· ος δ' αν απολέση την ψυχήν αυτού ένεκεν εμού και του ευαγγελίου ούτος σώσει αυτήν» (Μάρκ. 8, 35). Αυτή είναι η οδός της σοφίας. Ο κόσμος σήμερα, ιδιαίτερα ο Δυτικός, έχει ανάγκη από ανθρώπους που θα υιοθετήσουν αυτό το πρότυπο.

(π. Φιλόθεος Φάρος, «Στου δρόμου τα μισά», εκδ. Αρμός, σ. 153-156)

<http://bit.ly/1aHqDyU>